



Stichting "Wij vertrouwen stemcomputers niet"
t.a.v. de heer R.V. Gonggrijp en de heer B.G.J. Wels
Linnaeusparkweg 98
1098 EJ Amsterdam

Onderwerp

Uw Wob-verzoek van 9 januari 2007:
tweede besluit

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Inlichtingen
J. Bartels
T 070-426 8843
F

Uw kenmerk
Wob 9.1.07 2e gedeelte

Blad
1 van 12

Aantal bijlagen

Bezoekadres
Herengracht 17
2511 EG Den Haag

Postadres
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Internetadres
www.minbzk.nl

Naar aanleiding van uw Wob-verzoek van 9 januari 2007 heb ik u bij brief van 11 april 2007 (kenmerk: 2007-0000106759) een aantal documenten verstrekt. Met betrekking tot het overige gedeelte van uw Wob-verzoek zijn de derde belanghebbenden inmiddels in de gelegenheid gesteld bedenkingen tegen het openbaar maken van op hen (of hun rechtsvoorgangers) betrekking hebbende documenten in te dienen.

Thans deel ik u mede dat ik een aanzienlijk aantal documenten heb aangetroffen waarmede ik aan uw verzoek kan voldoen. Een zeer groot deel van deze documenten zullen ook aan u worden verstrekt. Het gaat om de volgende documenten:

A. Correspondentie tussen gemeenten en BZK na 24 oktober 2006 met betrekking tot stemcomputers

In uw verzoek (onder punt 3) vraagt u om alle correspondentie tussen gemeenten en BZK over stemcomputers. In mijn besluit van 11 april 2007 heb ik u reeds een twaalfstal documenten toegezonden. Naast deze documenten heb ik (nog) de volgende documenten aangetroffen:

1. Brief van 1 november 2006 (kenmerk: 2006-0000355216) van BZK aan gemeente Eindhoven betreffende inzet Samsom stemmachines;
2. Brief van 1 november 2006 (2006-0000355052) van BZK aan Gemeente Tilburg betreffende inzet van Rs Vote stemmachine;
3. E-mail van 3 november 2006 van gemeente Heiloo aan BZK betreffende schorsing stemmachines Newvote van Sdu;
4. Brief van 14 november 2006 (kenmerk: 2006-0000370301) van BZK aan de gemeenten betreffende inzet stemmachines + overeenkomsten Sdu met gemeenten. De brief van 14 november 2006 is gebaseerd op adviezen van de Landsadvocaat.
5. Brief van 14 november 2006 (kenmerk: 2006-0000366752) van BZK aan gemeente Heiloo betreffende schorsing stemmachines Newvote;
6. E-mail van 21 november 2006 van BZK aan gemeente Helmond

- betreffende uitlenen stemmachines;
7. Brief van 22 november 2006 (kenmerk: 2006-0000381759) van BZK aan gemeenten betreffende rectificatie brief 14 november 2006 met als bijlage het advies van de Landsadvocaat van 1 november 2006;
 8. Brief van 22 november 2006 (kenmerk: 2006-0000379020) van BZK aan gemeenten betreffende steekproefsgewijze controle gebruikte stemmachines;
 9. Brief van 22 december 2006 (kenmerk: 2006-0000425848) van BZK aan gemeente Sevenum betreffende financiering geleverde middelen t.b.v. TK verkiezingen op 22 november 2006.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
2 van 12

Ik heb op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht (hierna: Awb) de bovengenoemde gemeenten gevraagd of zij bedenkingen hebben tegen het openbaar maken van op hen of hun rechtsvoorgangers betrekking hebbende stukken. Zij hebben aangegeven geen bedenkingen tegen de openbaarmaking van de op hen betrekking hebbende bovengenoemde documenten te hebben.

Ik besluit de documenten zoals genoemd onder punt 1 tot en met 3, 5, 6, en 9 openbaar te maken.

Onder punt 4 worden drie soorten documenten genoemd, te weten (a) adviezen van de Landsadvocaat aan BZK, (b) een brief van BZK aan de gemeenten van 14 november 2006 en (c) negen overeenkomsten tussen Sdu en gemeenten.

Ad (a): De Landsadvocaat heeft BZK enkele malen advies uitgebracht over de mogelijkheden waarop de overeenkomsten tussen Sdu en gemeenten - eventueel - konden worden ontbonden. Een advies van de Landsadvocaat behoort volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State tot het interne beraad tussen cliënt en advocaat en bevat uitsluitend persoonlijke beleidsopvattingen, zoals bedoeld in artikel 11, eerste lid van de Wob. Ik besluit dan ook de adviezen van de Landsadvocaat niet te verstrekken.

Ad (b): De brief van BZK aan de gemeenten van 14 november 2006 bevat een beknopte uitleg van het advies van de Landsadvocaat. De brief is opgesteld ten behoeve van intern beraad tussen BZK en de diverse gemeenten en bevat uitsluitend persoonlijke beleidsopvattingen. Dit document wordt daarom eveneens op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet verstrekt.

Ad (c): Bij BZK berusten negen overeenkomsten tussen Sdu en gemeenten betreffende de levering van stemmachines. De Sdu heeft - gezien artikel 4:8 Awb - aangegeven bedenkingen te hebben tegen de openbaarmaking van deze overeenkomsten. De Sdu stelt zich voor wat betreft openbaarmaking van de overeenkomsten in het algemeen op het standpunt dat met kennisname van de inhoud van overeenkomsten inzicht wordt verkregen in de strategie en aanpak van Sdu met betrekking tot de verkoop van het product New Vote Verkiezingsdienst. Openbaarmaking van de overeenkomsten zou Sdu daarmee onevenredig benadelen in haar concurrentiepositie (artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob). De Sdu geeft verder aan dat in de overeenkomsten een geheimhoudingsartikel (19) is opgenomen, waarmee het commercieel gevoelige karakter van de overeenkomsten en daarmee de noodzaak tot vertrouwelijkheid wordt onderstreept.



Voor wat betreft de prijzen en kortingspercentages in de overeenkomsten en in de bijlagen, van de overeenkomsten meent Sdu, dat deze vallen onder de categorie vertrouwelijk medegedeelde bedrijfs- en fabricagegegevens als bedoeld in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob. Sdu stelt dat uit deze gegevens wetenswaardigheden kunnen worden afgeleid over de financiële bedrijfsvoering (winstmarges). Subsidiair beroept Sdu zich op artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob (onevenredige benadeling).

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
3 van 12

Met betrekking tot de bovengenoemde documenten van Sdu overweeg ik het volgende.

Eén van de onder het ministerie van BZK berustende overeenkomsten betreft de overeenkomst tussen Sdu en Amsterdam van 22 augustus 2005. Deze overeenkomst is al openbaar; de gemeente Amsterdam heeft deze overeenkomst aan u verstrekt naar aanleiding van uw Wob-verzoek van 30 mei 2006.

Met betrekking tot de overige overeenkomsten en de hierin genoemde prijzen en kortingspercentages genoemd onder punt 4 volg ik het standpunt en de argumentatie van Sdu, dat deze documenten niet openbaar worden gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob (onevenredige benadeling) respectievelijk artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob. Met openbaarmaking van deze documenten zou inzicht kunnen worden verschaft in strategie en aanpak van Sdu inzake de verkoop van de New Vote verkiezingsdienst. Sdu zou in dat geval in haar concurrentie positie onevenredig benadeeld worden. Het gaat hier immers om vertrouwelijk aan de overheid verstrekte commerciële gegevens. Dit belang dient mijns inziens zwaarder te wegen dan het algemene belang van openbaarmaking van de informatie.

Onder punt 7 wordt een tweetal documenten genoemd. De brief van 22 november 2006 van BZK aan gemeenten is een brief die is opgesteld ten behoeve van intern beraad, maar bevat geen persoonlijke beleidsopvattingen. De brief zal dan ook aan u worden verstrekt en bij deze brief worden bijgevoegd. De bijlage bij de brief van 22 november 2006 is een advies van de Landsadvocaat aan BZK. Zoals eerder in dit besluit is aangegeven, wordt dergelijk document op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob, niet openbaar gemaakt.

De brief genoemd onder punt 8 maak ik openbaar met uitzondering van enkele passages en de bijlage. Deze passages weiger ik op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob. Met de openbaarmaking van deze gegevens kan inzicht worden verschaft in de beveiligingsmaatregelen die de gemeenten hebben getroffen en daarmee kan de bescherming van de democratische rechtsorde worden geschaad. Subsidiair maak ik op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob enkele passages in dit document niet openbaar. Uit deze passages kan inzicht worden verkregen in de wijze van beveiligen van de gemeenten en de daaruit af te leiden beveiligingsrisico's. De gemeenten worden in dit geval ernstig en onevenredig benadeeld. In dit verband overweeg ik dat het algemene belang van openbaarmaking van deze passages in dit document moet wijken voor het belang dat moet worden voorkomen dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van beveiligingsmaatregelen op gemeentelijk niveau.

B. Correspondentie, scenario's en evaluaties betreffende de Tweede



Kamerverkiezingen van 22 november 2006.

In uw verzoek (onder punt 14) vraagt u om alle scenario's en evaluaties (en correspondentie daaromtrent) betreffende de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006. Ik heb daarover de volgende documenten aangetroffen:

1. Brief van 10 november 2006 (kenmerk: 2006-0000369612) van BZK aan de Korpsbeheerders met bijlage de Circulaire Verkiezingen 2006 (kenmerk: 2006-0000361782);
2. Conceptversie 'Leidraad voor het stembureau' opgesteld door Nedap/Groenendaal, gebaseerd op wetgeving januari 2006;
3. Concept van 14 november 2006 van BZK betreffende mogelijke scenario's inzet stembureaus op 22 november 2006.

Datum

19 juni 2007

Ons kenmerk

2007-0000197773

Onderdeel

DGKB/BPR

Blad

4 van 12

De brief zoals genoemd onder punt 1 maak ik openbaar, met uitzondering van twee passages. Openbaarmaking van de eerste passage belemmert de opsporing en vervolging van strafbare feiten. In deze passage staat een voorbeeld van mogelijke sporen van sabotage. Hieruit kunnen zwakheden en veiligheidsrisico's worden afgeleid. Bij openbaarmaking van deze passage kan de opsporing en vervolging van strafbare feiten worden belemmerd; de overheid (onder meer het OM) wordt hierdoor onevenredig benadeeld. Ik maak deze passage derhalve niet openbaar op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder c en g, van de Wob. Dit belang moet mijns inziens zwaarder wegen dan openbaarmaking aan een ieder.

Openbaarmaking van de tweede passage verschaft daarnaast inzicht in de getroffen veiligheidsmaatregelen of daaruit af te leiden veiligheidsrisico's. Ik ben van mening dat het algemene belang van openbaarmaking moet wijken voor het belang dat moet worden voorkomen dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van beveiligingsmaatregelen. Ik besluit, mede gezien de onevenredige benadeling van al diegenen die bij de organisatie van de verkiezingen betrokken zijn, op grond van 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob om de informatie, neergelegd in deze passage niet openbaar te maken.

De Circulaire Verkiezingen 2006, bijgevoegd bij de brief onder punt 1, maak ik openbaar en wordt bij dit besluit verstrekt.

De Leidraad zoals genoemd onder punt 2 is aan Nedap op grond van artikel 4:8 Awb als derde belanghebbende voorgelegd. Nedap heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van de Leidraad. Ik besluit bovengenoemd document openbaar te maken. De Leidraad is bij dit besluit gevoegd.

Het document genoemd onder punt 3 is een document bestemd voor intern beraad en bevat voornamelijk persoonlijke beleidsopvattingen. De aanwezige feitelijkheden zijn zodanig verweven met deze opvattingen dat zij daarvan niet gescheiden kunnen worden. Ik weiger dit document dan ook openbaar te maken op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob.

C. Correspondentie van BZK met de Algemene Inlichtingen en Veiligheids Dienst (AIVD)



In uw verzoek (onder punt 5) vraagt u om alle documenten en correspondentie van BZK met de AIVD.

Datum
19 juni 2007

Er zijn drie notities ten behoeve van de interne afstemming aangetroffen. Deze documenten zijn aan te merken als documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, uitsluitend bestaande uit persoonlijke beleidsopvattingen. In mijn brief van 11 april 2006 (kenmerk: 2007-0000106759) heb ik al besloten deze documenten op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob niet openbaar te maken.

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
5 van 12

D. Correspondentie tussen BZK en Nedap/Groenendaal, Sdu en TNO-Itsef/Brightsight over stemcomputers.

In uw verzoek (onder punt 9 en 10) vraagt u om alle correspondentie tussen BZK en Nedap, Sdu en TNO- Itsef/Brightsight (hierna: Brightsight) over stemcomputers. Daarnaast (onder punt 2) vraagt u om correspondentie na 24 oktober 2006 naar aanleiding van eerdere Wob-verzoeken van uw Stichting. De gevonden documenten worden hieronder genoemd.

Met betrekking tot correspondentie van BZK met Nedap zijn zestien documenten aangetroffen:

1. Brief van 27 oktober 2006 van Nedap aan BZK betreffende vrijgave van broncodes;
2. E-mail van 27 oktober 2006 van Nedap aan BZK betreffende reserve machines;
3. E-mail van 27 oktober 2006 van BZK aan Nedap betreffende tegenmaatregel diakrieten;
4. E-mail van 30 oktober 2006 van Nedap aan BZK betreffende aanbidding geheugens;
5. E-mail van 30 oktober 2006 van BZK aan Nedap betreffende meten ES3a;
6. E-mail van 30 oktober 2006 van Nedap aan BZK betreffende meten ES3a1;
7. E-mail van 30 oktober 2006 van Nedap aan BZK betreffende verzoek onderzoek NFI;
8. E-mail van 3 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende instructiekaart stemgeheugens;
9. E-mail van 6 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende aanvraag goedkeuring;
10. E-mail van 7 november 2006 van BZK aan Nedap betreffende gemeente Reeuwijk;
11. E-mail van 8 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende aanbidding uitbreiding huur machines;
12. Brief van 9 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende aanvraag goedkeuring + bijlage (brief van 8 november 2006 van Brightsight aan Nedap inzake verklaring met betrekking tot keuring);
13. E-mail van 9 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende aanvraag goedkeuring; Bijlage zie punt 18;
14. E-mail van 14 november 2006 van Nedap aan BZK en van BZK aan Nedap betreffende aanvraag goedkeuring;



15. Brief van 16 november 2006 van BZK aan Nedap betreffende testrapport TNO;
16. Brief van 17 november 2006 van Nedap aan BZK betreffende vervanging Proms.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Verder is nog de volgende correspondentie aangaande Nedap aangetroffen:

17. Brief van 3 november 2006 van Nedap aan gemeente Enschede betreffende Pilot draadloos versturen stembureau uitslagen;
18. Brief van 8 november 2006 van Brightsight aan Nedap betreffende verklaring inzake de keuring stemmachines (bijlage onder D. punt 13);
19. Concept onderzoek stemmachine onderzoek van 10 november 2006 van Brightsight.

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
6 van 12

Op grond van artikel 4:8 Awb is aan Nedap en de gemeente Reeuwijk (i.v.m. het document genoemd onder punt 10) gevraagd of zij bedenkingen hebben tegen het openbaar maken van op hen of een van hun rechtsvoorgangers betrekking hebbende stukken. Nedap heeft géén bezwaar tegen openbaarmaking van bovengenoemde documenten, mits overgegaan wordt tot het onleesbaar maken van de e-mailadressen, doorkies- en mobiele telefoonnummers van alle huidige en voormalige Nedap-medewerkers die in de documenten voorkomen. Dit vanwege de privacy van de werknemers van Nedap.

De gemeente Reeuwijk heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van het document genoemd onder punt 10.

Ik besluit de e-mailadressen en doorkiesnummers - genoemd in bovenstaande documenten - niet openbaar te maken op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Het openbaar maken van deze gegevens belemmert de Nedap medewerkers in de uitoefening van hun functie. Zij worden daardoor onevenredig benadeeld. Het belang van een ongehinderde uitoefening van hun functie dient naar mijn mening zwaarder te wegen dan het belang van algemene openbaarmaking.

Er is één mobiel telefoonnummer aangetroffen in het document onder punt 2. Ik besluit dit mobiele telefoonnummer niet openbaar te maken op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Door het openbaar maken van dit mobiele nummer zou de Nedap medewerker buiten werktijd bereikbaar zijn en wordt inbreuk gemaakt op zijn persoonlijke levenssfeer. Het belang van bescherming van de persoonlijke levenssfeer dient naar mijn mening zwaarder te wegen dan het belang van algemene openbaarmaking.

De documenten genoemd onder punt 1 t/m 15, 17 en 18 zijn - met weglakkingen van bovengenoemde gegevens - bijgevoegd.

Het document genoemd onder punt 16 besluit ik niet openbaar te maken op grond van grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder b, juncto artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Het document genoemd onder punt 16 geeft inzicht in de beveiligingsmaatregelen en zwakheden ten aanzien van stemmachines tijdens de verkiezingen. De overheid wordt onevenredig benadeeld bij openbaarmaking dit document. Uit dit document zijn veiligheidsrisico's af te leiden. Het algemene belang van openbaarmaking moet wijken voor het belang dat moet worden voorkomen dat verkiezingen worden



gesaboteerd en daarmee de handhaving van de democratische rechtsorde wordt belemmerd.

Datum
19 juni 2007

De pagina's 1 t/m 13 van het document onder punt 19 maak ik, met uitzondering van de vertrouwelijke annex, openbaar. Het openbare gedeelte van het document is bijgevoegd.

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
7 van 12

De vertrouwelijke annex van het document onder punt 19 besluit ik niet openbaar te maken op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef, en onder b, van de Wob (veiligheid van de Staat). Er moet worden voorkomen dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van beveiligingsmaatregelen en kwetsbaarheden. Het document bevat tevens vertrouwelijk aan het ministerie medegedeelde bedrijfs- en fabricagegegevens. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking tot de wijze van beveiligen van Nedap. Tevens besluit ik deze gegevens dan ook niet openbaar te maken op grond van 10, eerste lid, aanhef en onder c, evenals op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. De overheid wordt onevenredig benadeeld in haar belang bij een goed verloop van de verkiezingen. Naar mijn oordeel dient het belang van voorkomen van dit nadelige effect in dit geval zwaarder te wegen dan algemene openbaarmaking van deze gegevens.

De volgende correspondentie tussen BZK en de heer Groenendaal (hierna: Groenendaal) is aangetroffen:

1. Brief van 25 oktober 2006 van Groenendaal aan BZK betreffende automatisering verkiezingen;
2. E-mail van 27 oktober 2006 van Groenendaal aan BZK betreffende overdracht integraal systeem;
3. E-mail van 8 november 2006 van BZK aan Groenendaal betreffende e-mail van 27 oktober 2006;
4. E-mail van 10 november 2006 van Groenendaal aan BZK betreffende integraal stelsystemen;
5. E-mail van 11 november 2006 van Groenendaal aan BZK betreffende integraal stelsysteem + e-mail van BZK aan Groenendaal betreffende ontvangstbevestiging;
6. E-mail van 29 november 2006 van Groenendaal aan BZK betreffende vermiste stemmachines en e-mail van 29 november 2006 van BZK aan Groenendaal betreffende reactie e-mail vermiste stemmachines.

Ik heb op grond van artikel 4:8 van de Awb Groenendaal gevraagd of hij bedenkingen heeft tegen het openbaar maken van op Groenendaal betrekking hebbende stukken. Groenendaal heeft aangegeven bedenkingen tegen openbaarmaking van bovengenoemde correspondentie te hebben. Groenendaal stelt materiële- en imagoschade geleden te hebben bij eerdere openbaarmaking van correspondentie tussen hem en BZK en wil dit nu voorkomen.

Daar de bedenkingen, die Groenendaal tegen openbaarmaking van de onder punt 1 t/m 3 en punt 5 genoemde documenten heeft, geen weigeringsgronden volgens de Wob opleveren, besluit ik deze documenten openbaar te maken.

De documenten genoemd onder punt 4 en onder punt 6 maak ik niet openbaar op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g. De documenten bevatten



persoonlijke opmerkingen van Groenendaal die qua aard en strekking, alsmede de context waarin zij zijn gedaan, als vertrouwelijk moeten worden aangemerkt. Deze documenten zijn tot stand gekomen in een speciaal voor Groenendaal gevoelige periode rondom het thema stemcomputers. Openbaarmaking van de inhoud van deze documenten geeft een vertekend beeld van de werkelijkheid. Het belang van het openbaar maken van deze documenten weegt niet op tegen het belang van voorkomen van een onevenredige benadeling van Groenendaal persoonlijk.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
8 van 12

Wanneer de termijn van twee weken conform artikel 6, derde lid, van de Wob voor het aanhouden van deze documenten is verstreken en Groenendaal geen rechtsmiddelen heeft aangewend, zal ik deze documenten aan u verstrekken.

Met betrekking tot de correspondentie tussen BZK en Sdu zijn de volgende documenten aangetroffen:

1. E-mail van 26 oktober 2006 van Sdu aan BZK inzake stralingsgedrag;
2. Brief van 27 oktober 2006 (kenmerk: 2006-000351208) van BZK aan Sdu betreffende stemmachines en samenvatting rapport van 27 oktober 2006 betreffende aanvallen op stemgeheim via elektromagnetische effecten; E-mail van 30 oktober 2006 van BZK aan Sdu met als bijlage een verslag van overleg BZK en Sdu.
3. Brief van 3 november 2006 van Sdu aan BZK betreffende mededeling minister;
4. E-mail van 7 november 2006 van Sdu aan BZK betreffende ondersteuning bij het testen van een aanpassing aan het Newvote apparaat;
5. Brief van 17 november 2006 (kenmerk: D2006.083-SvO) van Sdu aan BZK betreffende Wob-verzoek;
6. E-mail van 6 december van 2006 van BZK aan Sdu betreffende Wob-verzoek WWSN;
7. E-mail van 11 december van 2006 van BZK aan Sdu betreffende Wob-verzoek WWSN;
8. E-mail van 18 december 2006 van Sdu aan BZK betreffende Wob-verzoek + e-mail van 19 december 2006 van BZK aan Sdu betreffende Wob-verzoek;
9. Brief van 27 december 2006 (kenmerk: 2006-0000426767) van BZK aan Sdu betreffende Wob-verzoek Sdu van 17 november 2006.

Ik heb op grond van artikel 4:8 van de Awb Sdu gevraagd of zij bedenkingen heeft tegen het openbaar maken van op Sdu of haar rechtsvoorgangers betrekking hebbende stukken. Sdu heeft aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking van de onder punt 1 t/m 9 genoemde documenten.

Ik besluit de onder punt 1 tot en met 3 genoemde documenten openbaar te maken. De als bijlage verstrekte samenvatting van het rapport van 27 oktober 2006 (onder punt 2) is al openbaar gemaakt in het besluit van 12 maart 2007 met betrekking tot punt 14 van uw Wob-verzoek van 24 oktober 2006. Dit document wordt hier derhalve niet opnieuw verstrekt.

Het document onder punt 4 maak ik niet openbaar op grond van artikel 10, eerste



lid, aanhef en onder b en tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Openbaarmaking van deze gegevens verschaft inzicht in de beveiligingsrisico's rondom stemcomputers. De overheid wordt bij openbaarmaking van deze gegevens onevenredig benadeeld in haar belang op een goed verloop van de verkiezingen. Ik ben van mening dat het algemene belang van openbaarmaking moet wijken voor het belang dat moet worden voorkomen dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van beveiligingsmaatregelen en kwetsbaarheden.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
9 van 12

De documenten onder punt 5 tot en met 9 besluit ik openbaar te maken. Deze documenten hebben betrekking op een ingediend Wob-verzoek door Sdu en een ingediend Wob-verzoek van uw stichting.

Met betrekking tot de correspondentie tussen BZK en Brightsight zijn de volgende documenten aangetroffen:

1. Brief van 27 oktober 2006 van Brightsight aan BZK betreffende uitvoeren audit;
2. E-mail van 30 oktober 2006 van BZK aan Brightsight betreffende EM-metingen;
3. Brief van 30 oktober 2006 van Brightsight aan BZK betreffende stand van zaken;
4. E-mail van 6 december 2006 van BZK aan Brightsight betreffende Wob-verzoek WWSN;
5. E-mail van 7 december 2006 van Brightsight aan BZK betreffende Wob-verzoek WWSN + e-mail van 6 december 2006 van BZK aan Brightsight betreffende Wob-verzoek;
6. E-mail van 11 december 2006 van BZK aan Brightsight betreffende Wob-verzoek WWSN;
7. E-mail van 15 december 2006 van Brightsight aan BZK betreffende Wob-verzoek WWSN;
8. E-mail van 21 december 2006 van BZK aan Brightsight betreffende Wob-verzoek WWSN;
9. E-mail van 10 januari 2006 van BZK aan Brightsight betreffende Wob-verzoek WWSN.

Daarnaast is nog een zevental overige documenten ten aanzien van Brightsight aangetroffen.

Op grond van artikel 4:8 van de Awb is Brightsight gevraagd of zij bedenkingen heeft tegen het openbaar maken van op haar of haar rechtsvoorgangers betrekking hebbende stukken. Ten aanzien van het onder punt 1 genoemde document heeft Brightsight geen bezwaar, als het tarief wordt weggelakt. Brightsight heeft geen bedenkingen tegen openbaarmaking van de documenten onder punten 2 t/m 9. Ten aanzien van de zeven overige documenten, beroept Brightsight zich bij vier van deze zeven documenten op de weigeringsgrond, zoals genoemd in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob (vertrouwelijk medegedeelde bedrijfs- en fabricagegegevens). Ten aanzien van de drie andere documenten heeft Brightsight geen bezwaar tegen openbaarmaking.

De documenten genoemd onder punt 2 tot en met 9 maak ik openbaar en treft u bij dit besluit aan.



Ten aanzien van de bedenking van Brightsight met betrekking tot het tarief genoemd in het document onder punt 1 overweeg ik het volgende.

Openbaarmaking van het tarief in dit document onder punt 1 draagt het risico met zich mee dat bij een opvolgende opdracht van deze werkzaamheden, eventuele andere gegadigden hier hun offerte op kunnen inrichten en in hun offertes een hoger tarief hanteren voor hun werkzaamheden als wanneer deze gegadigden niet bekend zijn met voornoemde prijsstellingen. Deze potentiële verslechtering van de besteding van de generale middelen, acht ik onwenselijk omdat het ministerie in een financiële en economische nadeliger positie kan komen. De overheid zou bij openbaarmaking van dit gegeven onevenredig benadeeld worden. Naar mijn oordeel dient dit nadelige effect dan ook zwaarder te wegen als het algemene belang van openbaarheid van onderhavige informatie. Ik besluit op grond van 10, tweede lid, aanhef en onder b, als mede op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob om het tarief in het document onder punt 1 onleesbaar en daarmee niet openbaar te maken. Het document is bij deze brief gevoegd.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
10 van 12

Verder zijn zeven documenten aangetroffen met bedrijfsvertrouwelijke gegevens en gegevens welke vertrouwelijk aan de overheid zijn medegedeeld. Ik besluit op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, juncto tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob deze documenten niet openbaar te maken. Uit deze gegevens kunnen wetenswaardigheden worden afgeleid met betrekking de wijze van beveiligen van Brightsight en de gebruikte stemmachines. Met de openbaarmaking van deze gegevens kan inzicht worden verschaft in de beveiligingsmaatregelen die de gemeenten hebben getroffen en daarmee kan de het belang van handhaving van de democratische rechtsorde worden aangetast. De gemeenten worden daarmee onevenredig benadeeld. In dit geval moet het algemene belang van de openbaarheid wijken voor het belang dat moet worden voorkomen, dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van de getroffen beveiligingsmaatregelen en voor het belang van een ongehinderde opsporing en vervolging van strafbare feiten.

Eén document van de zeven maak ik tevens niet openbaar op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob. Dit document is een document dat bestemd is voor intern beraad. Dit document bevat tekstvoorstellen met betrekking tot een memo en een verklaring voor de keuring, en bestaat uitsluitend uit persoonlijke beleidsopvattingen.

E. Documenten inzake de kosten die de Tweede Kamerverkiezingen van 22 november 2006 met zich meebrachten.

Onder punt 12 van uw Wob-verzoek van 9 januari 2007 vraagt u om gegevens op basis waarvan u een zo compleet mogelijk beeld kan vormen van de kosten die de verkiezingen van de Tweede Kamer van 22 november 2006 met zich meebrachten.

Deze gegevens staan in het jaarverslag, dat mijn ministerie op 16 mei 2007 aan de Tweede Kamer heeft aangeboden. Dit jaarverslag is openbaar en te vinden op pagina 64 en 65 onder de financiële toelichting bij artikel 1 Grondwet en Democratie (<http://rijksbegroting.minfin.nl/rijksbegroting>). Voor wat betreft de vergoeding aan de gemeenten verwijs ik naar de decembercirculaire van het gemeentefonds vermeld op de BZK-website (<http://www.minbzk.nl>).



F. Overige documenten inzake stemcomputers of campagne 'Wij vertrouwen stemcomputers' niet.

Datum
19 juni 2007

Onder punt 17 en punt 18 van uw Wob-verzoek vraagt u om documenten betreffende stemcomputers of naar aanleiding van de campagne 'Wij vertrouwen stemcomputers' niet.

Ons kenmerk
2007-0000197773

Onderdeel
DGKB/BPR

De volgende documenten zijn aangetroffen:

Blad
11 van 12

1. Brief van 16 november 2006 (kenmerk: 2006-0000374453) van BZK aan de voorzitter van de TK betreffende voortgangsbericht stemmachines in navolging van de brieven (TK 2006-2007,30 800 VII, nrs. 10, 11, 13) + vertrouwelijke notitie als bijlage.

De onder punt 1 genoemde brief aan de Tweede Kamer (TK 30800 VII, nr. 15) is al openbaar en te vinden op de site www.overheid.nl. De bijbehorende vertrouwelijke notitie maak ik primair niet openbaar op grond van het artikel 10 eerste lid, aanhef en onder b, van de Wob. Met de openbaarmaking van deze gegevens kan inzicht worden verschaft in de beveiligingsmaatregelen die de gemeenten hebben getroffen en kan de bescherming van de democratische rechtsorde worden geschaad. Subsidiair besluit ik tot het niet openbaarmaken van het document onder punt 1 op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. De overheid wordt onevenredig benadeeld in haar belang van handhaving van de democratische rechtsorde. In dit geval moet het algemene belang van de openbaarheid van deze documenten wijken voor het belang, dat moet worden voorkomen, dat verkiezingen kunnen worden gesaboteerd door het inzichtelijk worden van de getroffen beveiligingsmaatregelen.

Tot slot

Bijgevoegd treft u de documenten - met uitzondering van de onder punt D genoemde correspondentie met Groenendaal - aan waarvan in het bovenstaande is besloten deze openbaar te maken. De toezending van de op Groenendaal betrekking hebbende te openbaren stukken zal op grond van artikel 6, derde lid, van de Wob twee weken worden aangehouden, teneinde Groenendaal in de gelegenheid te stellen rechtsmiddelen aan te wenden tegen de openbaarmaking.

In de bijgevoegde documenten zijn namen, e-mailadressen, doorkiesnummers en mobiele telefoonnummers van medewerkers van BZK aangetroffen. De namen van BZK-medewerkers worden niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Het bekend worden van deze namen belemmert de medewerkers in het uitoefenen van hun functie en zij worden hierdoor onevenredig benadeeld. Dit belang dient mijns inziens zwaarder te wegen dan het algemene belang van openbaarmaking van deze informatie. De mobiele telefoonnummers van de BZK-medewerkers in deze documenten zijn niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder e, van de Wob. Op deze nummers zijn de BZK-medewerkers ook buiten werktijd bereikbaar en is hun persoonlijke levenssfeer in het geding. De e-mailadressen en doorkiesnummers van de BZK medewerkers zijn niet openbaar gemaakt op grond van artikel 10, tweede lid, aanhef en onder g, van de Wob. Het bekend



worden van deze e-mailadressen en doorkiesnummers belemmert de medewerkers van BZK in het uitoefenen van hun functie en zij worden met openbaarmaking hiervan onevenredig benadeeld. Het belang van een ongestoorde uitoefening van hun functie dient in dit geval zwaarder te wegen dan het belang van algemene openbaarmaking.

In het volgende, tevens laatste besluit met betrekking tot uw Wob-verzoek van 9 januari 2007 wordt een beslissing genomen over een gering aantal aan overige aangetroffen documenten. Deze documenten betreffen onder meer de in uw Wob-verzoek verzochte correspondentie aangaande de mogelijke verkoop van Sdu door de Staat en de inhuur van BZK met betrekking tot het project stemcomputers.

Datum
19 juni 2007

Ons kenmerk
2007-0000197773

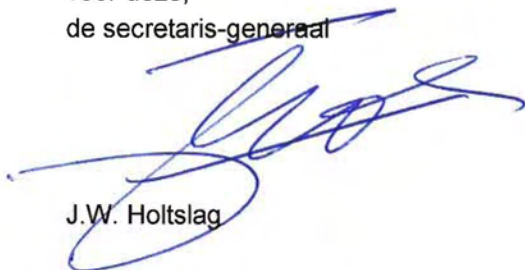
Onderdeel
DGKB/BPR

Blad
12 van 12

DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN
KONINKRIJKSRELATIES,

voor deze,

de secretaris-generaal



J.W. Holtslag

Op grond van de Algemene wet bestuursrecht kan een belanghebbende tegen dit besluit, binnen zes weken na de dag waarop het bekend is gemaakt, een ondertekend, gedateerd en met redenen omkleed bezwaarschrift indienen. Het bezwaarschrift bevat voorts in ieder geval de naam en het adres van de indiener en een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar zich richt. Het bezwaarschrift wordt gericht aan de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en gezonden aan het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, DGKB/BPR, postbus 20011, 2500 EA te Den Haag.

